

Preu 15 céntims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona 2 ptas. trimestre
 Fora ciutat. 2 » »
 Los suscriptors del interior reben las
 obras del folletí enquadernadas

FUNDADORS

Joan Bru Sanclement
Joseph Ximeno Planas
 DIRECTOR
F. Dalmases Gil

Redacció y Administració

Plassa del Pi, número 3, 2.^{on}

Bossó a l'escala)

¡32 planas de folletí, 32!

En lo número present acaba la joguina en un acte y en prosa, original de

CONRAT ROURE

Continua lo drama de J. Feliu y Codina
LO RABADÁ

Crònica

MONUMENTS. — MARIAN AGUILÓ. — PALAU DE BELLAS ARTS

Suposo a mos habituals llegidors enterats del concurs de monuments per honrar la memoria del Sr. Rius y Taulet. N'hi há molts, és veritat, més cap d'ells, a nostre judici, reuneix las condicions necessarias pera mereixer un premi: el que més y el que menos no passen d'esser senzills panteons d'encàrrech. Veritat és que la personalitat del home a quina honra deu erigirse'l monument que resulti premiat, tampoch és d'aquellas que's presti a creacions artísticas felissas y grandiosas. No és la voluntat d'un poble lo que aixecará aqueix monument, sino la voluntat d'uns quants, y això encare que algú crega que no és motiu poderós pera tallar el vol a la fantasia dels artistas. Las alegorias, els atributs y l'ànima, si se'm permet dirho, de l'obra, no poden ser grandiosas. Això no vol dir de cap manera que nosaltres no creguem al Sr. Rius y Taulet digne de que la seva estatua ocupi un pedestal, pro creyem que de Rius y Taulet n'hi han encare molts. Ell tindrà un monument, si no artístich, grandió, que costará un pou de moneda, y en cambi en Clavé, regenerador de la classe obrera catalana, s'ha de contentar ab un pedestal raquitich, y en' Frederich Soler té d'esperar a que se li pagui ab un monument germà del d'en Clavé la creació del Teatre Català. Això sí: aqueixos, mesquins y tot, seràn aixecats per la voluntat del poble que tant y tant los aplaudi en el transcurs de sas brillants carreras artísti.

cas. Las generacions passaràn per damunt d'ells sense àlterarlos: al contrari, cada centuria'ls farà més venerables, y en cambi d'aquí a un sigle ningú's recordarà dels Lopez, dels Güell, ni dels Rius y Taulet.

Vèyam venir de lluny que'l monument d'en Rius passaria al davant del d'en Pitarra, perquè pels governants de nostre temps la voluntat del poble és molt poca cosa. Seria curiós sapiguer quants duros té recullits la Comissió del monument a Frederich Soler. Algun dia parlarem d'aqueix assumpto ab l'extensió que's mereix. Ara no ve al cas. Per la gent de *posició*, y fins per molta gent que's té per *intelectual*, té més mèrit un carrer tirat a plom, la construcció d'un jardí o d'un passeig, que la creació d'una obra d'art. *Cosí va il mondo.*

* * *

Als 72 anys ha deixat d'existir D. Marian Aguiló y Fuster, un dels veritables veterans de nostre renaixement. Entusiasta fill de Catalunya, ha consagrat tot el seu talent, tota la seva vida, al cultiu de la literatura catalana. Ell fou un dels que més treballaren per la restauració dels Jochs Florals a Barcelona; pels seus mèrits literaris guanyà molt aviat el títol de Mestre en Gay Saber, per sos coneixements se vegé elevat a Director de l'importantíssima Biblioteca de nostra Universitat. D. Marian avorria'l bombo, era un treballador de mina que treballava nit y dia sense repòs y sense que'l seu treball traslluhís a part de fóra. Té molt y molt escrit. Pera que's decidís a donar a l'estampa un volum del *Romancer Català*, per ell recullit y ordenat durant molts anys, fou precís que'l degà de la premsa de Barcelona li pegués un cop de fuet, recordantli que havia rebut del Rey una cantitat pera donarlos a llum. Llavors aparegué'l volum, que fou rebut ab gran entusiasme pels bibliòfils y personas eruditas; més quan tothom esperava que anessin sortint els volums successius, D. Marian tornà a parapetarse darrera la seva tossuderia de no publicar res y ha mort cumplint estrictament el seu propòsit.

Era un enamorat romàntich, que fins li sabia greu que'l seu amor traslluhís al públich: donchs succèhirà ara ab las sevas obras lo que ab las grans passions del romanticisme: passaràn a la posteritat.

Fa un quant temps que la nostra literatura està de mala lluna: en un parell d'anys havem perdut en Soler, l'Ixart, en Feliu y Codina y ara l'Aguiló. Quatre personalitats literarias, quatre temperaments que han treballat, cada hù dintre las sevas creencias y els seus ideals, per la gloria de nostra estimada terra.

* * *

El palau de Bellas Arts sembla'l refugi de nostre Ajuntament: quan els regidors no saben

què fer, arman una exposició, y apa, a aprofitar el palau de Bellas Arts.

La cosa és senzilla, una sala aviat és plena, per gran que sigui, y això serveix de pretext pera juntar la *crème* barcelonina. No he vist encara lo que han exposat las industrias nascudas y desenrotlladas a l'ombra dels tractats de comers; però una senyoreta que va assistir a la inauguració, no més que per veure si el ministre era tant *charmant* com diuen, m'assegurava que no més hi havian joguinas de criatura.

Confesso que aqueixa exposició m'ha sorprès de veritat, perquè, francament, si el palau de Bellas Arts, tractantse d'exposicions artisticas, resulta un edifici gran y majestuós, tractantse d'exposicions industrials no passa d'esser una sala una mica més gran que la majoria y prou.

Un amich meu, català de cor y de passada industrial faltat de feyna, me deya l'altre dia:

«No estaria de més que, ja que fan exposicions de las industrias nascudas a l'ombra dels tractats de comers, ne fessin una al aire libre, en el Saló de Sant Joan, de las industrias mortas o malmesas per la mala ombra dels meteixos tractats. Allavoras el poble podria cotejar las ganancias y las perduas, y quan vingués un ministre li podria presentar l'estat de *comp-tes*.»

¿No els sembla que'l meu amich va una mica encaminat?

A. LLIMONER

Teatre Català

LO SECRET DEL AVI

Drama en un acte y en prosa, original de D. Joaquim Llach. Estrenat la tarde del 13 de Juny en la societat «Catalunya».

Tanca l'obreta mentada un bonich pensament, quin desenrotllo's va succehint ab molta naturalitat.

Lo desempenyo res deixà que desitjar.

L'autor representà la part de protagonista y'l secundaren admirablement la Srta. E. Guart y'ls Srs. Mercader, Pujol y Roig.

Al final sortiren autor y actors a rebre los aplausos del públich repetidas vegadas. — B. P.

QUADRET

La Pepeta y en Joanet eran fills d'un meteix poble. De petitets, jugavan, corrian y saltavan ab los demés de la seva edat, però cap com ells s'avenian tant ab sos infantils capritjos.

Si l'un tenia alguna lleminadura que sos pares li donessin, lo partia carinyosament ab l'altre; si en Joanet adquiria una joguina nova, la Pepeta

l'ajudava a fer-la malbé... En fi, eran, com se diu vulgarment, carn y ungla.

* * *

Anavan creixent y al meteix temps creixia també lo carinyo que's professavan. En sas ignocents conversas ja donavan a comprendre que l'un havia nascut per l'altre, explicantse que «quan serian ben grans se casarian, que s'estimarian ab deliri, que sempre anirian a passeig junts, que ningú fóra tant felís com ells.»

Quan equivocats estavan!

* * *

En Joanet cumplí disset anys y la Pepeta dinou. Lo carinyo que s'havian professat de petits se convertí en amor immens. Lo diumenge lo passavan junts, y com sols se podian valdre d'aytal dia (a causa de sas ocupacions) pera entregarse a sas conversacions amorosas, com se sol dir, no perdian lo temps. Al dematí anavan a missa, y era tanta sa devoció... mirantse, que molts cops surtian de l'iglesia sense sapiguer lo capellà que l'havia dita. A la tarde se trobavan al ball, però no per ballar, perquè no'n sabian: se posavan en un reconet de la sala y allà s'entregavan a sas plàticas amorosas, jurantse per milèssima vegada estimarse eternament. Quan se terminava, se cambiavan una mirada, una estreta de mà y un *fins a diumenge!* que per ells equivalia a dir fins d'aquí un any.

Cansats de veures tant poch, inventaren un medi que, encara que no's vegessin, al menys per ells ho semblés. L'idea fou aquesta: cada diumenge al despedirse y al acte de darse la mà se cambiarian una carta, ab la precisa condició que cap d'ells l'obriria abans del dijous, y aixís els semblaria qu'una vegada més per setmana gosavan de son extàsis d'amor.

Lo diumenge vinent aixís ho feren, fentse altra volta formal promesa de no obrirla fins al dia senyalat; però al dilluns al dematí ja l'havian llegida al menos mitja dotzena de vegadas.

No obstant, al tornarse a veure, se preguntavan mútuament si havian complert la promesa y abdós ho asseguravan... Més lo que la boca deya, los ulls ho desmentian.

* * *

Aixís passaren quatre anys. En Joanet, per últim, se decidí a contar sos amors al seu pare, demanantli al meteix temps son permís pera demanar la mà de la Pepeta, ja qu'obtenia son cor.

Aquet hi posà tota classe d'obstacles, entre altres, qu'ella no li era simpàtica; que, encara que treballadora, no contava ab cap dot; que tenia més edat qu'ell... En fi, refugia lo donarli son consentiment.

En Joanet, comprenentho, s'atreuí a preguntarli:

—Es a dir que ma petició és negada?

—En totas sas parts!—contestà son pare ab imperiositat.—Y desde ara te prohibeixo que parlis més ab aquesta *mossota*.—

Son fill quedà atònit al sentir semblants paraulas y se deixà anar en una cadira, puix las forsas l'abandonaren completament; més calmantse, ab accent trist, exclamà:

—Pare! Penseu que's tracta de ma felicitat! Penseu que feu ma desdita! ¡Consideredu que treballant viurem ab tranquil·litat! Penseu...

—Prou! Creus per ventura que l'amor us darà pa?

—No. Però ja us dich que treballant...

—Ja s'ha acabat! No vull sentirne parlar més. T'ho nego y t'ho negaré mentres visqui.—

Y dirigintli una terrible mirada, lo deixà sol.

Lo pobre xicot se desesperava, plorava com una criatura y gesticulava com un boig.

De sopte agafà paper y ploma, escrigué quatre ratllas, se'l posà a la butxaca, y ab los ulls fóra del cap se dirigí al camp.

* * *

Al plegar los pagesos del treball, van trobarlo penjat en un arbre. Desseguit ho comunicaren al jutge, y al poch rato comparegué aquet, voltat de tot lo poble, al lloch de l'escena.

Al despenjar lo cadavre trobaren un paper en sas butxacas, que'l jutge llegí en alta veu, que deya:

«Haventse oposat mos pares a ma felicitat, y no creyentme ab forsas pera soportar mon infortuni, he resolt matarme. Adéu, Pepeta, fins al cel! Mon darrer pensament serà per tu!»

Al termenar la lectura se sentí una rialla, sortida del grupo de curiosos, y grans crits de:

—Vaig a casarme ab en Joanet! Ja soch feliç! Ja, ja, ja!—

Era la pobra Pepeta que s'havia tornat boja.

JOSEPH PUJADAS TRUCH

Escenas tristas

Resignació

En un carrer de la vila ara hi passa'l combregar, escala amunt ja s'enfila al quarto de la Pilar.

Lo seu promès abaix plora y murmuran los vehins, qu'ella's mor perquè l'anyora y'ls pares no'l volen dins.

«Prou farà si a Pasqua arriba,— va di'l metge; — es va acabant, la consum la febre viva d'una tisis galopant.»

Molt compungida una dòna,

parla d'ella així al promès:
 «Lo sè tant sensible y bona,
 vetaquí'l seu mal: res més!»
 A la porta de l'escala
 hi surten, segons costum,
 los vehins vestits de gala,
 ab las candelas fent llum.
 Los fidels ja s'agenollan,
 en silenci s'ou resar,
 y en mitj l'oració que brolla
 quin tossir fa la Pilar!
 A la serventa ha dit ella:
 «Réntam los peus, que l'Unció,
 segons l'esprit m'aconsella,
 vull rebre junt al Senyó.
 L'alè'm falta si enraho.
 Pòsam el cap al coixí.
 Quantas molestias no't dono!
 Quin suar! No puch dormi!
 Descótxam: aixís m'ofego,
 la febre'm don més cremor,
 fondo, molt fondo estossego,
 un cranch devora'l meu cor.
 Aquellas cartas esquinsa:
 besarlas abans vull, ay!
 D'aixó que ja va esvahintse
 no'n digas re a ningú may.
 L'escapulari voldria
 deixar-lo, al morí, al promès;
 rosat ab suò d'agonia,
 tenyit ab sanch, si'l besés!
 Ell pel meu sant me pòsava
 a las mans un ram de flors.
 Li dius ma tomba ahont se cava,
 y m'hi durà los seus plors.»
 Aqueixas paraulas, trista,
 de dí acaba la Pilar,
 y a son dosser de batista
 s'acosta lo combregar.
 ¡Ab quin fatich s'incorpora
 y ab quin fervor reb a Déu!
 Més ay! qu'una gota enflora
 de sanch aquell pa com neu.
 El capellà, que la mira,
 plora al donar-li consol;
 la mare al cel trista's gira;
 més, lo del pare, quin doll!
 «Pòsat bona, filla meva,
 y vindrà ton estimat:
 jo sols vull la vida teva»,
 diu lo pare agenollat.
 Més, tart lo remey li dona,
 y ella sent véurel sofrí:
 ¡la nina dòcil y bona
 son cor martiritza així!
 Y'l seu, flamejant com ciri,
 abranda y consum l'amor:
 ¡per olorar aqueix lliri
 desitjava'l cel sa morí!
 Pels polsos xuclats hont cauen
 los cabells ab suò gebrats,
 per sobre'ls ulls que s'encauan

dintre dos cercols morats,
 la Santa Unció, com abella
 que Déu li envia del cel,
 paranthi'l vol ne sagella
 aquell cutis ab sa mel;
 pessigollà a flor de llavi,
 y als magres peus l'ha sentit,
 creu en los peus ferli agravi,
 y ab rubor los treu del llit.
 Del capellà que sanglota
 acompanya'ls prechs al punt,
 ab veu que's pert com la nota
 d'un aucell que vola amunt.
 Y ab fervor, en sa agonía,
 diu pel Crist qu'estreny al cor:
 «¡Si a l'aymant m'han pres un dia,
 aqueix no me'l pren la mort!»

JOSEPH FALP Y PLANA

(Acabarà)

Servey de fòra

GIRONA.— La setmana passada la companyia de la Sra. Ferrer ha posat en escena las obras catalanas següents: *Lo ferrer de tall*, *Batalla de reynas*, *La pena de mort* y *La lley del embut*, del Sr. Bordas.— A.

GRANOLLERS.— En lo Centre Catòlich lo dia de Pasqua s'hi posà en escena las comedias *Una orga de gats* y lech *La qüestió són quartos*.— S.

CAMPDEVANOL.— Lo dia de Pasqua en la Societat Círcol s'hi posà en escena un drama en tres actes y un diàplagi de l'obra francesa *Poste Restante*.

Lo desempenyo sigué molt ben cuidat, sobresortint lo director Sr. Montaner y'ls Srs. Comas, Solé y Berjau.

Aconsellem als aficionats de Campdevanol bon acert en l'elecció de las obras catalanas que posin en escena, enterrantse de quin és lo repertori que la dignitat literaria ha demanat retirar de nostres escenaris.— L.

MATARÓ.— En lo Círcol Catòlich d'Obrers, y baix la direcció del aplaudit aficionat D. Joan Ximenes, debutà'l dilluns 7 del corrent una companyia de noys de deü a quinze anys.

Dita companyia posà en escena las següents obras:

Un monòlech original del noy Peret Marquès, y que fou desempenyat per ell meteix, obtenint un èxit extraordinari y tenint de sortir tres vegadas al palco escènich a rebre'ls aplaudiments del públich.

S'hi representà l'aplaudida pessa *Cura de cristià*. Son desempenyo fou bastant ajustat, sobresortint los noys Gual, Marquès y Pruna.

En *Los grills de las sebas* y *Las burlas fan com las professons* s'hi lluhiren de debò los noys Pera, Cañellas, Gual, Marquès y Junqueras.

Per fi de festa's representà lo monòlech titulat *Un Cesant*, desempenyantlo lo Sr. Ximenes, que fou molt aplaudit.— E. F.

A l'Antiga Fraternitat s'hi representà'l diumenge pasat *La flor de la montanya*, *Ecce Homo* y *Sense argument*. Al Ateneu Obrer, a més d'un drama castellà, la pessa

Tirant Part, y al Círcol Catòlich *La clau de casa y La vida al Encant.*—O.

ARENYS DE MUNT.—En lo Casino s'hi ha representat *L'antiquari del Putxet*, y al Centre, a més d'una important vetllada, s'hi representà los monòlechs *Mestre Olaguer y Lo Vigilant.*—T.

BERGA.—Diumenge 6 del corrent se representà en lo Foment Catòlich un drama castellà, que fou desempenyat ab bastant acert, sobre tot pels joves Vilajosana y Farguell, que estigueren acertadíssims. Finalisà la funció ab lo sainete *La Tunyina*, que's ressentí de la falta d'ensajos.

Lo dilluns, en lo Teatre Quevedo, los aficionats Coma, Mur y altres qual nom no recordem, junt ab dos actrius vingudas de Barcelona, feren saborejar lo drama *El zapatero y el rey*, essent molt ben desempenyat per tots.—J. S.

VILAFRANCA.—En lo Tivoli Vilafranquí, lo dia 13, a benefici dels ferits que han tornat de Cuba y Filipinas, los aficionats d'aquesta vila, baix l'experta direcció del senyor Sabat, donaren una funció composta de la comedia en tres actes, d'en Feliu y Codina, *Cofis y mofis*, y la pessa *Un bateig a cops de puny.*—C. M.

SABADELL.—Al Centre Catòlich s'hi representà'l diumenge passat *Lo joch dels disbarats.*—Ll.

REUS.—La Joventut Reusense posà en escena'l diumenge passat, entre altres, la pessa *Carambolas.*—S.

RIPOLL.—Ultimament s'ha posat en escena en lo teatre de l'Academia Catòlica lo drama en dos actes *Lo fill del creuat* y'l sainete *Visca l'oncle de l'Habana*. Lo desempenyo sigué bo, sobresortint en ell los Srs. Llagostera, Clep y Puig.—Ll.

PORRERA.—El quadro dramàtich de la societat El Alba, de Reus, ha donat en nostre Teatre Clavé una representació de las aplaudidas tragedias *Mar y Cel y Riallas y Plorallas*.

Lo bon desempenyo fou coronat ab molts y bons aplaudiments.—A.

SANT FELIU DE GUÍXOLS.—Solament dramas castellans s'ens ha servit aquets últims dias en lo teatre Goula. Pel Juliol té de venir la companyia de la Sra. Ferrer, que promet presentar obras de primera.

Los fis de festa seràn sarsuelas, pera las que compta ab los germans Castillo.—P. P.

ARENYS DE MAR.—Al Centre Catòlich s'hi celebrà'l diumenge passat una funció dramàtica composta del drama *Dos fills* y la pessa *De gorras*, que agradaren molt.—R.

TARRASSA.—Diumenge passat en el Teatre del Retiro s'hi representà *Tierra Baja*.

Al Principal donaren una audició de *La Tempestad*, prenenthi part el tenor Sr. Alcántara.

Felicito al corresponsal d'un periòdich per haver donat compte dissapte últim d'una funció que a la Joventut Catòlica d'aquesta ciutat se celebrà'l diumenge passat, o sia al endemà d'haverse publicat la revista que motiva la meua felicitació.

En dita funció s'hi representaren las obras catalanas *Las calas de vellut* y *La qüestió són quartos*. Al acabar la primera s'obligà a sortir al director de la secció a rebre'ls aplaudiments de la concurrència.—M.

PARIS.—Pel debut de Mlle. Wanda de Broneza tingué lloch al «Théâtre Français» l'estreno de *L'Etrangère*,

drama de Dumas fill, que fou aplaudit com ho foren y ho seràn tots los fets per son autor.

Al «Gymnase» el drama de A. Capus *Rosine*, escrit sense grans pretensions, obtingué un èxit satisfactori.

A la «Porte de Saint-Martin» reprise del drama de Sue *Les mystères de Paris*, sent aplaudit lo dia de son estreno per la gent de quartier.

Tant en *Magda* com en *La Dama de las Camelias*, la popular Duse es fa aplaudir en lo paper de protagonista.

La partitura de C. Saint-Saëns *Sansone y Dalila* ha obtingut 100 representacions.—R. LESTOILE.

BELLAS ARTS

GITANA

Autors d'estar per casa

(IMITACIÓ)

Contan d'un autor que un dia tant poca fama gosava, que per gosarla robava, és dir, robava... traduhia — Ningú tanta picardia pot tenir, — deya, — com jó; y aprofitant l'ocasió que'l teatre li brindava, un senyó gòtich copiava una quarta traducció.

ANDREU RIUS

Del àlbum d'un solter

Deixem corre la ploma: que ella diga lo que la llengua no sap dir.

Que trist és estimar! Es a dir, trist no ho pot ser; però a mi m'entristeix. Per què?

Perquè la nina que jo estimo no m'entén. No sap què vull dirli ab aquellas miradas que dono y que'm figuro deuen cremar.

L'imaginació no pot esborrar l'imatge d'aquella nina. Y a totes horas del dia sofrint lo remoli, el brunzit de viure; y de nit, en lo repòs, amodorrat, dormit, la seva ombra s'aixeca encisadora y ve cap a mi.

Diuen que soch boig. Per què estimo de veras? Malehits sieu vosaltres, los que sols aymeu la carn y abandoneu l'esperit! Vosaltres sou los bojos!

Quan aprop meu veig a la nina que estimo, no contemplo son cos: procuro mirar l'ànima a través de sos ulls.

Per què miro l'ànima? Perquè l'ànima estimo: lo cos no'l vull per res.

Romàntich? Ja, ja! Vosaltres los positivistas sou los romàntichs de la carn!

La carn volen las feras: vosaltres què voleu? Lo meteix que ellas?

Hi passat tota una nit al costat d'ella. No li he dit res. Ella'm mirava y jo també la mirava. Los dos somreyan. Ella irònicament, pensant: «Que tonto!» y jo plàcidament, dihent: «Que bella!»

Avuy estava molt enfadada. La seva cara m'ha fet patir molt. Eram al teatre. He vist que un jove sentat a las butacas la mirava fixament y li feya senyas. Els gelos em matan.

Gracias a Déu! Estich molt alegre! Jo li he dit: «L'estimo!» Y fins li he preguntat si ella també m'estimava. M'ha contestat que sí! Los gelos ja són perduts.

Fa a la vora de tres mesos que'ls seus pares em deixan anar al costat d'ella y un tros lluny d'ells. La gent, al veurens passar, es gira, y fins se pensa que parlem d'alguna cosa seria. Que ximples! No'ns dihem res més que tonterias.

Estem al camp. An ella li agradan las flors. Diu que las estima més que a mi. Sort que las flors se desfullen prompte no podent suportar lo foch de sas miradas; sinó, quins gelos!

Ella diu que m'estima per lo bo. Que ideal! Sols ayma l'ànima.

Corrent pel bosch ens hem perdut. Ella ha tingut por, s'ha tirat als meus brassos, m'ha fet un petó y m'ha dit guapo! L'aborreixo!

Per la copia
 JOAN OLIVA BRIDGMAN

Reflays

¿Una missiya amorosa
 li has escrit? Pobre amich meu!
 Dihentli posició honrosa:
 qu'ets obrer... Vritats a hermosa?
 Quin premi darà al amor teu!

Al bras d'amorosa mare
 he vist riure a un infantó
 y un foch ha abrusat ma cara,
 malehint, sent jove encara,
 no tenir son riure jo.

SISQUET DEL FULL

Novas

En lo número present se reparteixen dotze planas de la notable obra de Feliu y Codina *Lo Rabadà*.

Se reparteix també lo segon y últim folletí de la bonica comedia *¡13!*, original de D. Conrat Roure.

**

Lo periòdich castellà *El Eco de Gracia* ha inaugurat fa ja tres números una nova secció baix lo títol de *Lletras Catalanas*, colaborada per varis joves escriptors.

Además ha entrat a formar part de sa redacció nostre estimat amich y colaborador en Lluís Almerich y Sellarès.

**

S'està constituint una nova societat que's titularà *Foment Ultramarino*, que promet ser molt lluhida.

**

S'estàn ultimant los preparatius per realisar una important acte d'adhesió y simpatia en honor a nostre bon company Sr. Ximeno Planas y a benefici de sa familia.

Oportunament darem detalls pera coneixement de las personas que, a pesar de no haverse publicat tal acort, han manifestat desitjos de contribuir al bon resultat de tant laudatori y filantròpich acte.

**

A la Barceloneta ha comensat a sortir un periòdich bilingüe titulat *La Machina*.

**

Lo dia 13 del corrent se posà en escena en l'Ateneu Marquès de la Mina la bonica comèdia en dos actes titulada *La malvasia de Sitges*. Lo desempenyo no passà de regular, distingintse la Srta. Llonch y'ls Srs. Roca, Puchol y Clapera.

* *

Es de doldre que en la redacció dels anuncis de funcions se cometin certas equivocacions que'ls directors de companyia, las empresas o l'encarregat de redactarlos deurian ser los primers en vigilar.

La setmana passada a Gracia se posaren uns cartells anunciant que'n lo Teatre Moratin la companyia de D. Enrich Borrás posaria en escena lo diàlech UN COP DE TELAS, del *malogrado* autor D. José Feliu y Codina.

Confondre aixís, endossar a la ploma del autor immortal aquell tarugo literari, sols pot succhirli a qui en llenguatge teatral no sàpiga ni qué vol dir teló.

Ja no'ns estranya qu'hi hagi encara còmichs que posin obras de cert autor en escena. ¡Està clar, si'l confonen ab l'autor del *Gra de mesch!*

* *

Lo dia de Sant Joan al dematí, la societat coral «Catalunya Nova» inaugurarà sa temporada de concerts en lo Jardí Espanyol, baix la direcció del celebrat mestre Sr. Morera.

* *

Es objecte de moltes e importantíssimas reformas el saló-teatre del Casino Andreseñse, de la barriada de Sant Andreu.

S'hi construeix una espayosa y elegant galeria de forma ovalada, y al meteix temps s'engrandeix l'escenari, en el que, un cop acabat, s'hi podran representar obras de gran espectacle.

* *

Pera la pròxima temporada d'hivern s'estàn fent importants preparatius en bé de l'art de la nostra terra.

En Tutau actuarà en el Teatre Principal, en el que's proposà fer una bona campanya, estrenant moltes obras catalanas y donant a coneixe algunas traduccions dels més grans dramaturchs estrangers.

* *

Nostres estimats amics l'Enric Morera y l'Ignasi Iglesias tenen acabada una nova opereta popular titulada *Las Caramellas*, la que, junt ab altres que'ls propis autors estàn acabant, s'estrenaràn el pròxim hivern.

* *

TIVOLI (Circo Equestre).—Continua l'artista Boller fent las delicias del públich.

Dimars la funció fou a benefici del *cloien* Antonino, que donà una vetllada distreta als concurrents.

ELDORADO.—Dimars hi debutà una nena de tretze anys que, a pesar de la seva curta edat, cantà fragments de música molt difícils, vocalisantlos ab gran maestria.

NOU RETIRO.—Continua l'actor Palmada donant entradas.

NOVETATS.—La companyia d'en Mario, per ara, no's veu tant concorreguda com altres anys.

JARDÍ ESPANYOL.—S'anuncian varios estrenos que introduiran una mica de variació en el cartell de dit teatre.

BETI-JAI.—Després d'una sinfonia ben tocada pel Sr. Martí, es representà la sarsuela del mestre Caballero que porta per títul *La gallina ciega*, desempenyada per las Sras. Aleu y Llusà y els Srs. Esplugas, Llimona y Roviralta. Los números de música, molt ben ajustats.

Dita companyia ha dat l'última funció lo diumenge prop-passat; però tornarà a debutar dintre quinze días ab parts cambiadas.—N. P.

INSTITUT SALESIÀ.—Lo diumenge passat va celebrarse una vetllada, quin nutrit programa va satisfacer moltíssim a la numerosíssima concurrencia que va congregarshi.

La banda de la casa, dirigida pel mestre Plans, amenisà la festa ab variadas pessas que feren més delitosa la tarde. Tot ho mereix lo simpàtich Dom Aime, director del establiment, a qui's dedicava la festa.

PATRONATO DEL OBRERO (Sans).—Diumenge es posà en escena lo drama *Cor de roca*, dirigit pel Sr. Cantarell. L'obra fou molt ben desempenyada per tota la companyia, y el coro de la societat cantà ab molta afinació la composició *Paseo por el Betis*. S'acabà la festa ab la representació d'una de las últimas produccions que ha publicat LO TEATRO REGIONAL, *Una mosca vironera*, que obtingué regular desempenyo.

Los aficionats del barri de Sans de la companyia Cantarell, Godia y Laporta, han acordat no fer cap obra d'Anton Ferrer y Codina. Se proposan també donar un benefici a la familia del Sr. Ximeno Planas.

CASINO PUJADAS.—Diumenge prop-passat se donà en eix casino una funció de prestidigitació y nigromancia pels Srs. M. Navarro y M. Igual.

En lo primer intermedi lo jove actor Sr. Anton Navarro representà'l monòlech de D. Angel Guimerà *Mestre Olaguer*.

Se guanyà'ls aplausos de la meteixa manera que en lo dia del seu debut en lo Teatre del Tivoli.

Es jove y promet ser uns dels millors actors del pervindre.—J. F.

TEATRE LOPE DE VEGA.—El dissapte 12 de Juny se donà una funció a benefici del jove don Anton del Riu, posantse en escena el tant aplaudit drama en quatre actes, original y en vers del may prou alabat autor Frederich Soler (Pitarra), *La Bruixa*, posada en escena pel distingit actor D. Lorenzo Valero y la distingida primera actriu D.ª Mercè Abella, y secundantlas en lo desem-

penyo la Sra. Julia de Valero y els Srs. Alonso, Daniel, Saumell, Fontfria, Aranada y el beneficiat, obtenint una execució molt ajustada y alcansant molts aplausos els que hi prengueren part, particularment el Sr. Valero, la Sra. Mercè Abella y el beneficiat.

Després se posà en escena la divertida pessa en un acte y en vers, del malograt poeta D. Jaume Piquet, *Campi qui puga*, dirigida pel primer actor D. Llorens Valero y ajudantlo en son desempenyo la Sra. Julia de Valero y los Srs. Bonada y Estadella. Entretingué molt a la concurrència.

TEATRE ORIENT (Barceloneta).—Lo diumenge s'estrenà en aquet teatre'l divertit sainete, original dels Srs. Llibre y Millà, que porta per nom *La venjansa d'una sogra*.—J. R. P.

CONFERENCIAS DE SANT LLUÍS GONZAGA, DE BETLEM.—Lo diumenge pròxim passat, ab la concurrència de costum, representà la secció dramàtica de ditas conferencias lo drama en tres actes *Victima del masonisme*, que obtingué un desempenyo bastant acabat, sobresortintli lo director d'escena, Sr. Gumà, y'ls Srs. Santanachs y Padrós. Per fi de festa's posaren en escena *Los grills de las sebas*, segona part de *Sebas al cap*, en quin desempenyo pot dirse que no estigueren tant acertats com en lo drama.

ANTICHS GUERRERS.—La nit del dilluns, baix la direcció del Sr. Carné, s'hi representaren dugas obretas castellanias y la bonica sarsuela catalana *La nena del Vendrell*, que fou desempeñada ab molt acert per las Srtas. Martí, Virgili y'ls Srs. Carné, Rosés y Pons.

Es d'esperar que aquesta societat, genuinament catalana (puix tots los impresos y anuncis són redactats en la nostra llengua) no s'olvidi del extens repertori ab que compta lo teatre regional; y dich aixó al notar la marcada tendència que domina per las obras castellanias.—Q. P.

CAPRITXO.—Està, la reunió familiar que du aquet titol, composta de familias que anyoran veure representadas las capdals creacions de nostre teatre.

No poguentlas veure com abans a Romea (ens deyan un dia), las representem nosaltres, y'l gust literari si's vol hi surt guanyant. Per veure lo que ara s'hi representa a la casa pairal d'un temps, no cal anarhi.

Y'ns ensenyavan tota la biblioteca de LO TEATRE REGIONAL y quasi todas las obras de Pitarra, Feliu y Codina, Roure, Arnau, Aulés, etc.

L'obra últimament representada sigué *Lo*

ferrer de tall, en que hi lluhiren sas condicions d'actriu las Srtas. Concepció y Dolors Pomar, Pepita Llimona y Merceneta Martell, admirablement secundadas pels Srs. Pomar (J. y R.), Botey, Olivé, Cano y González.—J. R.

LA CATALANA.—Aquesta important societat coral, per celebrar lo XVIII aniversari de sa fundació, celebrà'l dissapte passat una important vetllada artístich-literaria-musical. La part literaria la formavan composicions de la senyora Riera Batlle y Srs. Escriu y Benages, que agradà molt, aixís com la musical ab obras de Flotow, Rillé, Donizetti, Noyi, Lang, Verdi, Choudens, Clavé, Gobbachs, Durán, Schuloff, Chapí, etc.

La part musical fou executada, ab gran contentament, pel coro *La Catalana*, lo cornetí Santapaula y altres distingits concertistas.

SOCIETAT LA ALIANZA (Sant Martí de Provensals).—Bona fou la representació del preciós drama *Cor de roure*, donada diumenge a la nit en aquesta associació. Las Sras. Panadès y Guart y'ls Srs. Panadès, Vila, Busqués y Benet estigueren molt bé, recullint bona cosa d'aplaudiments.

Ab l'execució d'una divertida sarsueleta donà fi la festa, sent la Srta. Guart y'l Sr. Vidosa aplaudits frenèticament.

CASINO COLON (Sant Martí de Provensals).—*La muerte civil* sigué l'obra que posaren en escena la Sra. Moradillo, nena Rosita Rubio y'ls Srs. Pérez, Mas, Mauri y germans Guixer. La execució, bona, siguentne vera prova los aplaudiments que obtingueren tant en lo drama com en la pessa, que representaren las Sras. Moradillo y García y'ls Srs. Pérez y Vivó.

CÍRCOL CERVANTES (Sant Martí de Provensals).—Per una nova companyia van posar en escena quatre escullidas sarsueletas de las que están avuy en boga, quin desempenyo és de creure que fou bo.—S. T. L.

* *

Los que desitjin tenir enquadernada la comedia *13!*, poden dirigirse a l'Administració, Plasa del Pi, 3, 2.^{on} Preu, 10 cèntims.

Igualment s'enquadernan, baix las condicions de costum, las obras publicadas anteriorment.

CORRESPONDENCIA

Conrat (Masnou): Aprofitarem alguna cosa de lo que envia. —R. Llei.: Procurarem donarli sortida lo més aviat possible. —F. Fuxà: *La marca de casa* és fluixet. —Quimet Borrell: Pot enviar lo que proposa, més no s'allargui massa.

Per caracterisarse, los llapis **FORTON** són los millors

Preu: 3 pessetas